

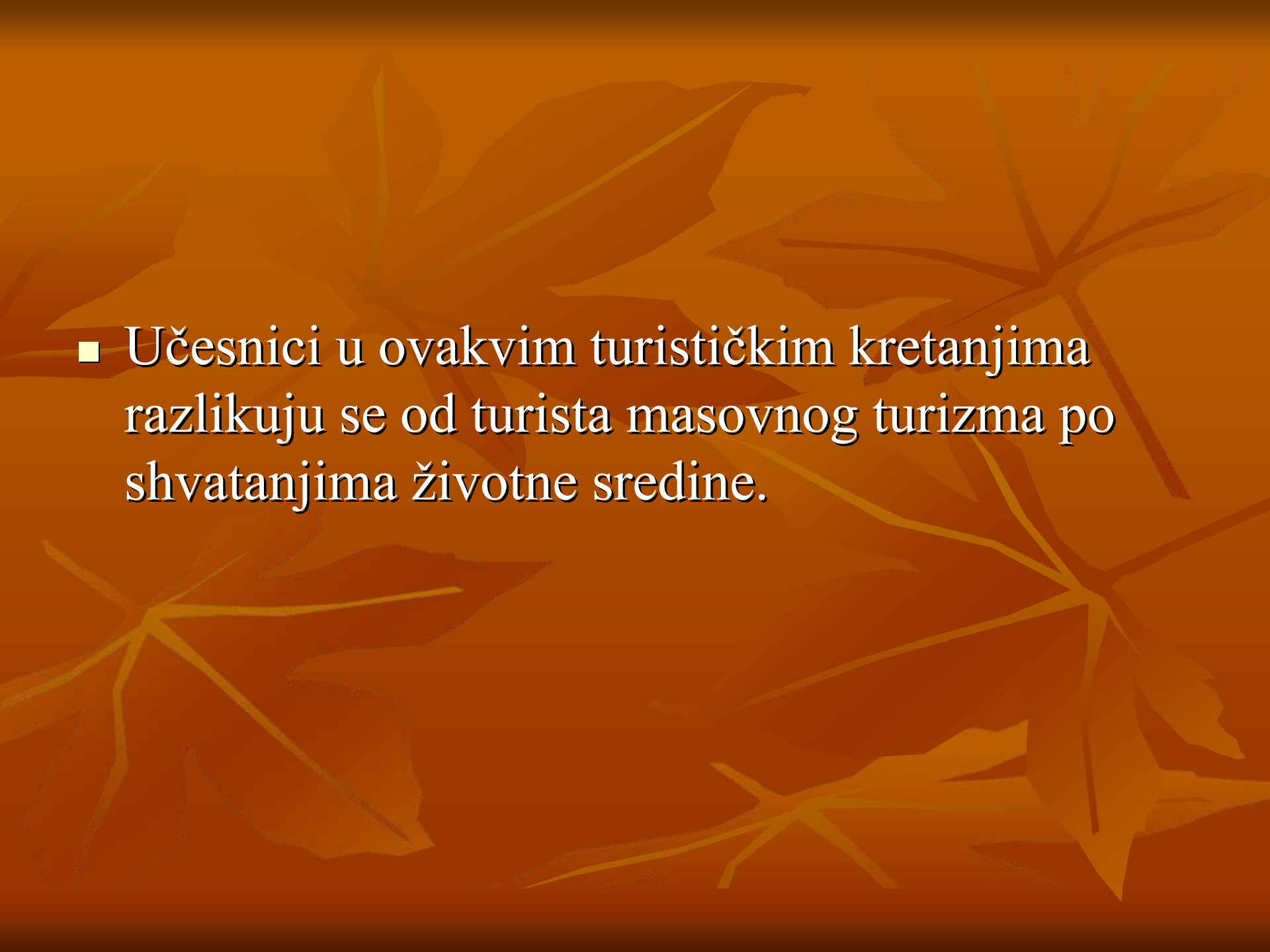
**Prirodno okruženje i autentična kultura
u ruralnom turizmu**

predmet: Seoski turizam

- Porast svesti o uticaju društva na životnu sredinu krajem XX veka → promena stava o potrošačkom mentalitetu
- Klasična potrošnja → zelena potrošnja → nove forme turizma → budućnost razvoja turizma

Zelena potrošnja

- Široka paleta putovanja koja se baziraju na razvijenoj svesti o zaštiti životne sredine
 - Alternativni turizam
 - Zeleni turizam
 - Prirodni turizam
 - Odgovorni turizam
 - Ekoturizam
 - Akademski turizam
 - Ekoturizam
 - Agroturizam
 - Turizam divljeg sveta
 - Seoski turizam

-
- Učesnici u ovakvim turističkim kretanjima razlikuju se od turista masovnog turizma po shvatanjima životne sredine.

Alternativni turizam

- Može se interpretirati na 2 osnovna načina:
 1. *Kao forma koja ima veći nivo svesti o životnoj sredini*
 2. *Kao tipovi turističkih kretanja koji se razlikuju od glavne turističke struje*

Karakteristike alternativnog turizma

- Mala skala razvoja
- Minimalizovanje negativnog uticaja na prirodu i društvo
- Podsticanje drugih sektora kao što je poljoprivreda
- Zadržavanje najvećeg dela dohotka u lokalnim ekonomijama
- Učešće lokalnog stanovništva u donošenju odluka
- Usmeravanje razvoja i kontrola od strane lokalnog stanovništva

Seoski turizam i turističko selo

- Oblik turizma u ruralnim predelima sa raznovrsnim turističkim aktivnostima od rekreativnih do kulturnih, sa učešćem u svakodnevnim aktivnostima domaćina, upoznavanjem običaja, kulture, folklora i muzike
- Selo sa očuvanom prirodom i kulturnim nasleđem, koje turisti posećuju, sa velikim značajem poljoprivredne delatnosti i sektora usluga.

Klasifikacija prirodnih turističkih atrakcija

- Geološko-reljefne karakteristike
- Klima
- Voda
- Biljni i životinjski svet
- Zaštićena prirodna dobra (nacionalni parkovi, rezervati, spomenici prirode)

**Priroda je sastavni deo turističke
ponude nekog sela u ruralnom
turizmu, što sve zajedno dovodi u
vezu sa prirodnim i ekoturizmom**

Ekoturizam

- Na prirodi baziran turizam u cilju njenog boljeg razumevanja, učenje o prirodi kroz programe obilaska, participacija u zaštiti prirode, uz poštovanje i razumevanje lokalnog stanovništva.
- Aktivnosti: foto safari, posmatranje ptica, treking, pešačke ture, biciklizam, plovidba u lakim čamcima, kao i sve ostale na bazi nepotrošivog korišćenja resursa.

Isticanje lokalnih zajednica u ekoturizmu dovodi ovaj oblik turizma u vezu sa seoskim turizmom.

Tako nastaje ekoruralni turizam.

Primeri ekoruralnog turizma

- Zajednica Huaorana u Amazoniji
- Domorodačka grupa Pemoni u Venecueli
- Lokalna ekološka organizacija SELVA u Nikaragvi
- Rezervat biosfere Agtelek u Mađarskoj
- Rezervat biosfere Trebonsko u Češkoj

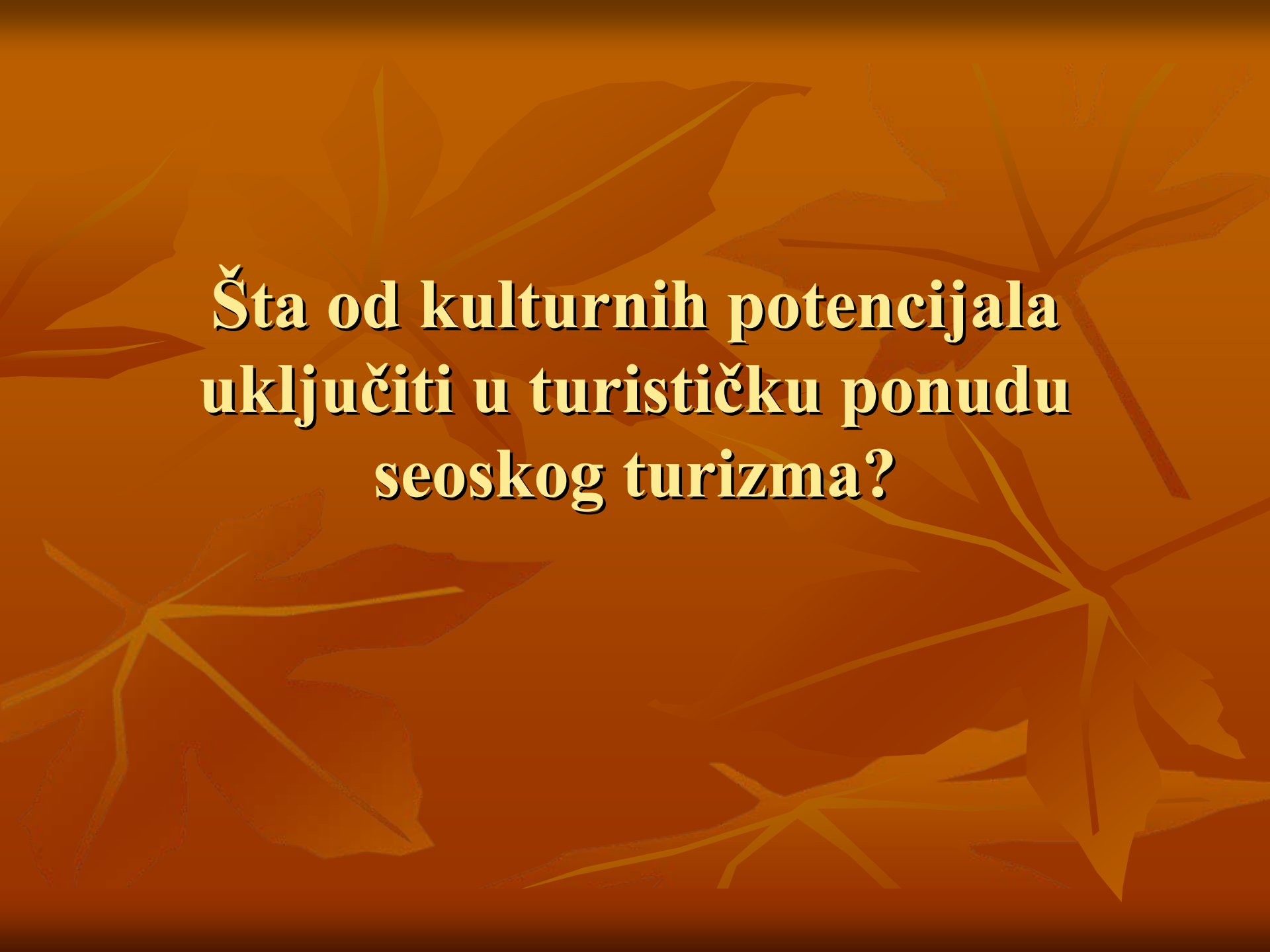
Ruralni predeli i kulturni turistički resursi

- Pošto obiluju istorijskim značajem, ruralni regioni pružaju bogato nasleđe i jak kulturni identitet.
- Lokalna kultura može biti prednost i važan faktor za razvoj sela i turizma.

Lista potencijala u kulturnom turizmu

- Arheološka nalazišta i muzeji;
- Arhitektura (ruševine, poznate zgrade, čitavi gradovi);
- Umetnost, skulptura, zanati, galerije, festivali, događaji;
- Muzika i igra (klasična, narodna, savremena);
- Pozorišni komad;
- Proučavanje jezika i literature, izleti (obilasci) i događaji;
- Religiozni festivali, hodočašća;
- Kompletne kulture i subkulture.

- Poseban značaj u Srbiji se pridaje festivalima
- Većina malih zajednica, sela i seoske varošice imaju festivale, sajmove i druge manifestacije.
- Prodajne izložbe hrane sa farmi, folklorne manifestacije, izložbe umetničkih i zanatskih proizvoda i muzičke manifestacije.

**Šta od kulturnih potencijala
uključiti u turističku ponudu
seoskog turizma?**

The background of the slide features a warm, orange-brown color palette with faint, stylized outlines of autumn leaves scattered across the surface. The leaves vary in size and orientation, creating a textured, seasonal atmosphere.

Kako formirati turistički proizvod?

Integralna tipologija turističkih resursa i aktivnosti

- Geološko-reljefne karakteristike prostora – sportska rekreacija (treking, paraglajding,), edukacija (geoturizam)
- Vode – plovidba, rekreacija, sportske aktivnosti, ekološko obrazovanje
- Kulturno nasleđe – dokoličarsko obrazovanje, učestvovanje u aktivnostima, manifestacije.

Proizvodi kulturnog turizma u ruralnim predelima

- Utvrđivanje kulturnih maršruta- povezivanje interesantnih znamenitosti u jedinstvenu turističku ponudu
- Putevi kulture – ruralne naseobine (Loren, Luksemburg, Belgija, Nemačka)
- Putevi kulture – tekstil i zanati (Krit)
- Putevi hrane – ostrvo Aran, jugozapadna Škotska

Putevi se mogu razvijati i sa drugim motivacijama:

- putevi nasleđa/tradicije;
- putevi prirode;
- putevi zdravlja;
- putevi izazova za mlade;
- putevi saradnje između ljudi, regiona i država;
- putevi rečnih tokova;
- kombinovani putevi.

Seoski kapital

- Seoski kapital obuhvata različite komponente osovine sela.
- To mogu biti primarno prirodne komponente (biljni i životinjski svet), primarno izgrađene (kao što su ruralna naselja) ili primarno socijalne (lokalna kulturna tradicija)

Resursi su sastavni deo seoskog kapitala:

- Pejzaž
- Biljni i životinjski svet
- Biodiverzitet
- Geologija i zemljišta
- Vazduh i kvalitet vazduha
- Živica i ograđivanje polja
- Poljoprivredne građevine
- Ruralna naselja, od izolovanih nastambi do pijačnih gradova
- Istorijske karakteristike, kao što su istorijske zgrade, ostaci industrije
- Staze, puteljci, ulice i putevi
- Potoci, reke, bare i jezera
- Voda i kvalitet vode
- Šumarci, šume i plantaže
- Lokalni običaji, jezici, nošnje, hrana, zanati, festivali, tradicije, način života

- Seoski kapital nije jedina determinanta kvaliteta doživljaja ruralnog turizma.
- Drugi određujući faktori uključuju: dostupnost usluga, mnoštvo informacija, visoki standard usluga i brigu o posetiocu.

The background of the slide features a warm, orange-brown color palette. It is decorated with several large, stylized leaf silhouettes in various shades of brown and gold, scattered across the frame. The leaves have prominent veins and some serrated edges, creating a natural, autumnal aesthetic.

**Važnost seoskog kapitala ide dalje od njegove
uloge u ruralnom turizmu.**

Identifikacija četiri šire dimenzije seoskog kapitala

- Obezbeđivanje prednosti na tržištu za poljoprivredne proizvođače, prerađivače hrane i distributere
- Njegovo predstavljanje kao prednosti u smislu kulturnog nasleđa i povezanog biznisa
- Obezbeđivanje primarnih usluga, na primer energije vetra, odbrane od poplava, rekreativnih resursa
- Faktor privlačnosti za unutrašnje investicije.

Uloga seoskog kapitala u turističkoj vrednosti

Slike poruke pre posete	Slike seoskog predela, npr. Stoka na ispaši, panoramski pogledi, lokalno stanovništvo u ruralnim aktivnostima
Informacija pre posete	Informacija o lokalnoj tradiciji, jezicima, načinu života itd.
Rezervacije	Uticao seoskog ambijenta doprinosi odluci da se poseti
Putovanje do destinacije	Pogledi na seoski predeo dok se putuje do destinacije
Prvobitna dobrodošlica	Topla dobrodošlica za goste u lokalnoj zajednici
Informacija u destinaciji	Informacija o specifičnim mestima koje treba posetiti, aktivnosti itd.

Boravak	Okruženje seoskog predela prilikom biranja smeštaja, pogledi sa prozora
Ishrana	Uvrstiti lokalnu hranu i pića na meni
Atraksije i znamenitosti	Posete i aktivnosti u seoskom ambijentu; aktivnosti zasnovane na konzervaciji
Infrastruktura i okolina	Korišćenje lokalnog građevinskog materijala, arhitektonskog stila, okruženja suživota
Ispraćaj i povratak	Napuštanje seoske zajednice, pogledi kroz prozor vozila
Kontakti posle posete- sećanja	Fotografije, priče, sećanja, moguća ponovna poseta

Kako seoski kapital doprinosi identitetu, uspehu, imidžu i promociji ruralne turističke destinacije?

- Uloga vizuelnog imidža destinacije postaje sve kritičnija
- Sve je teže uspostaviti i održati distinktivni identitet destinacije
- Da bi postigle kontinuirani uspeh na tržištu, ruralne destinacije moraju da izgrade brend koji objedinjuje suštinu fizičkih kvaliteta, pejzaža, ljudi, kulturu, kvalitete i živost te zone.

Četiri glavne karakteristike stvaranja ruralnog imidža

- Razvoj kritične mase atrakcija i usluga;
- Organizovanje manifestacija i festivala;
- Razvoj ruralnih turističkih strategija i politike, često u vezi sa novim ili obnovljenim regionalnim turističkim organizacijama i povezanim razvojem regionalnog marketinga i promotivnih kampanja i
- Razvoj rekreativnih i kulturnih usluga i projekata koji podržavaju regionalni marketing i turistički napor.

Važni segmenti korišćenja resursa u seoskom turizmu

- Formirati proizvode koji su jedinstveni po svom atraktivnom potencijalu
- Promovisati lokalnu kulturu i prirodnu baštinu
- Očuvanje i sprečavanje svakog vida degradacije i zagađivanja